

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: **Dr. Franciscy Lajos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Több-szöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fill.

Választások után.

Véget ért a nagy választási harc, melyben személyek, elvek és pártok mérköztek egymással. Személyek első sorban, mert népünk nagy részben még éretlen arra, hogy elvi magaslatra emelkedjék, a jót belássa és azt önön magáért becsülje.

Párthűséget sem igen ismer a mi népünk, a mi természetes, mert párthűséget csak az elvekhez való szívós ragaszkodás fejleszthet ki az emberekben. Annál fogékonyabb azonban a nép a személyes indító okok iránt. A kit tisztel és a ki iránt bizalommal viseltetik, azt követi is, vezérének elfogadja, megválasztja, vagy ha mást választ meg, ebben is vezetőinek a szavára hallgat. Ilyen irányba terelődik a választási mozgalom ott, a hol a nép romlatlan. A hol azonban romlott, ott ahhoz csatlakozik, a kitől több anyagi előnyt kap vagy reméll alkotmányos jogának gyakorlásáért. Szóval személyes természetű okok vezetnek az ország népének nagy többségét a képviselőválasztásoknál: bizalom, pillanatnyi haszon, előny, anyagi érdek.

A néplelkület ezen sajátosságában leljük meg a nyitját annak, hogy a nép érdekköréhez, gondolatvilága és erkölcsi

felfogásához legközelebb álló párt, a néppárt bár hódított a választásokon, még sem került ki a küzdelemből olyan többséggel, a minőre mindenki joggal számított, a ki e párt programjának nagy népszerűségét, könnyen értékelhető törekvéseinek gyakorlati oldalait ismeri.

A néppárt küzdelmét, épp úgy, mint más pártokét, az ország legtöbb helyén személyes természetű okok befolyásolták. Választói a vezetők után indultak, s a szerint, a mint ezeknek a pártot tömöríteniük sikerült, dőlt el a választási harc. Már pedig ez a tömörítés a néppárt részéről kiszemelt kerületek nagy részében nem sikerülhetett úgy, hogy egyszersmind eredményre is vezetett volna. Kutatni az okait ennek a sikertelenségnek, nagyon érdekes és tanulságos dolog.

Feltűnik mindenekelőtt az, hogy a püspöki kar a választásokra folyó előkészületek, úgyszintén a választási agitáció egész ideje alatt a néppárt iránt fagyos hidegséget tanusított. Tudomásunk szerint az egész püspöki karból mindössze három püspök érdeklődött, de nem csak szóval, hanem szívvel is a néppárt küzdelmének kimenetele iránt. A többiek visszavonultak és a harci sikon történeteket csak úgy mellékesen nézték, mint az az idegen, a kit útja egy nagy küzdőtér

mellett elvezet, melyen éppen viaskodás folyik. Megáll egy percre egy-egy pontján a térnek, a hol leghevesebb a tusa, de azután tovább megy, mert ő utazik, ő nem jött ide a küzdelmet nézni, neki más céljai vannak. A látvány talán őt is érdekelné, ha a bajnokok között volna valaki, a kit ismer, vagy a kihez őt benső viszony fűzi.

Találkoztak olyanok is a püspöki karban, a kik még futólagos figyelemre sem méltatták a néppárt harcát, hanem elfordultak tőle és érdeklődésüket más küzdőtérre irányozták.

Egyszerűen jelezzük csak ezt a tagadhatatlan tényt, a nélkül, hogy a bírálataba bocsátkoznánk. Az okait azonban meg kell keresnünk, ki kell puhatolnunk.

Kizártnak kell tekintenünk azt a feltevést, mintha a néppárt programja ellenkezne a püspöki kar politikai nézeteivel. Csak elemezzük egy kevéssé a néppárti programot és azonnal belátjuk egy ilyen feltevésnek a tarthatatlanságát. Három részből áll az a program: egyházipolitikai, közgazdasági és társadalmi részből. Egyházipolitikai tekintetben a néppárt az 1894-iki egyházipolitikai törvények revíziójára törekszik, a kath. egyházat megillető jogok és szabadságok kivívására, a hitvallásos iskolák fentartására, a

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Hogyan vezettem egy gazdasági lapot.

— Irta: Mark Twain. —

Vakon átvettem egy gazdasági lap vezetését, anélkül, hogy fogalmam lett volna erről ép úgy, mintha egy földműves a hajó kormányzására vállalkoznék. De én oly viszonyok között voltam, melyek között a fizetést éppen nem megvetendő dolognak tartottam. A lap rendes szerkesztője kissé událni vágyott és én elfogadtam a föltételeket, melyekkel felfogadott és elfoglaltam a helyemet.

Az érzet, ismét munkában lenni, nagy lelki gyönyörűséget szerzett nekem és én az egész héten át fáradhatlanul s örömmel dolgoztam. A nyomdába mentem és bizonyos aggodalommal vártam a napot, hogy lássam, vajjon munkásságom keltette-e némi figyelmet. Mikor napalkonyatkor elhagytam az irodát, a lépcső aljánál mintegy belső ösztönre szétoszlott egy emberekből és gyermekekből álló csoport és helyet adott nekem és én kétszer vagy háromszor hallottam tőlük: „Ez az!”

Ez az epizód persze jól esett nekem.

Következő reggel a lépcső alján hasonló csoportot és szétszórt párokat találtam, nemkülönbön egyeseket, itt-ott az utcán álldogáló személyeket, kik érdeklődéssel figyeltek engem. A csoport megnyílt és visszavonult, mikor közeledtem és hallottam egy férfit, mikor mondá: „Nézd csak a szemeit!”

Úgy tettem, mintha a figyelmet, melyet keltettem, nem venném észre, de titokban örültem és eltökéltem magamban, hogy a néniemet értesítem erről. Felmentem a kis lépcsőn, s amint az ajtóhoz közeledtem, vidám hangokat és hangos kacajt hallottam. Gyorsan felrántottam és két falusiasan kinéző fiatal embert láttam meg, kiknek arca elhalványodott és megnyult, amint megpillantottak, mire mindketten nagy csörömpölés között az ablakon kiugrottak. Meglepődtem.

Vagy fél óra múlva egy hosszú hullámzó fehér szakálu és finom, de meglehetősen szigorú arcú öreg úr jelent meg. Kínálásomra leült. Úgy látszott, valami a szívét nyomja. Levette a kalapját, letette a földre és egy vörösselyem zsebkezdőt vett elő aztán és lapunk egy számát.

Az újságot térdére fektette és mialatt kendőjével a szemüvegét törülgette, kérdi: „Ön az új szerkesztő?”

— Van szerencsém, mondok.

— Jelen munkássága előtt vezetett már valaha gazdasági lapot?

— Nem, mondám; ez első kísérletem.

— Úgy látszik... Van valami gyakorlati tapasztalata a gazdasági dolgokban?

— Úgy hiszem, nincsen.

— Valami ösztön már meggyőződött erről, — mondá az öreg úr, — miközben feltette a szemüvegét és azon keresztül merően vizsgált, mialatt a lapot a kellő alakba hajtogatta össze. Felolvasom önnek azt, ami ama ösztönszerű meggyőződésre vezetett. A következő cikk. Hallgasson ide és aztán mondja meg, vajjon ön írta-e?

„A répát sohasem kell szedni; az árt neki. Sokkal jobb egy gyereket felküdenni és megrázni a fát.”

— Nos, mit szól ehhez? — mert úgy hiszem ön írta ezt?

— Mit szölok hozzá? Nos, azt mondom, hogy az helyes. Azt tartom, van abban értelem. Nincs kétség abban, hogy évenként millió és millió véka répa pusztul el e városrészen pusztán azért, mert félig érett korában szedik le, holott ha gyereket küldenének fel, hogy a fát megrázza...

— Rázza meg az öreganyját! Répa nem nő fán!

felekezetek autonomiájának tiszteletben tartására. Nem hisszük, hogy komoly keresztény meggyőződéssel bíró ember a néppárt egyházpolitikai programjának ezen pontjai ellen kifogást tehetne. Már pedig annyit talán mégis csak fel kell tételezni püspökeinkről, hogy van bennük komoly keresztény meggyőződés.

Közgazdasági és társadalmi szempontokból a néppárt programja agrár és keresztény szociális program. Az agrárizmus, mely a mezőgazdaság hathatósabb védelmét, annak a többi gazdasági ágak érdekeivel való összhangzó megegyeztetést és a kis emberek védelmét célozza, az evangélium alapján mozgó politikai irány és annyira magyar, a mennyire az Úr Isten földmívelő országának teremtette nagy Magyarországot. És mit szólunk a keresztény szocializmusról, mely a munkáskérdést, korunknak ezt a legnagyobb és legnehezebb kérdését a felebaráti szeretet, az osztó igazság, az emberi részvét és könyörület talajára helyezi át és ott kíséri meg annak megoldását? Ezen pontjai is a néppárt programnak olyanok, melyekkel csak a rebach lovagok, az egyéni önzés emberei és kozmopoliták, vagy ha úgy tetszik, zsidók nem rokonszenveznek. Ezeknek a kategóriájához azonban talán még sem szabad számítani a püspöki kart.

Ha tehát a néppárt programja kizárja azt a feltevést, mintha a püspöki kar ezt a programot helytelenítene és ellene állást foglalna, akkor miképpen magyarázható meg az a tartózkodó magyarázat, az a merev semlegesség, melyet a püspöki kar a néppárt választási mozgalmait iránt tanúsított? Van annak igen közel fekvő oka.

A mi püspökeink egy-két kivétellel a régi iskolához tartoznak, mely nem tud különbséget tenni korteskedés és politikai irányítás, politikai állásfoglalás között. A mit mi a korteskedésről tartunk,

hogy az semmiképp sem felel meg olyan emberek állásának, a kik mások felett hivatalos hatalommal rendelkeznek, legyen az a hatalom egyházi vagy polgári jellegű, azt a régi iskola úgy magyarázza, hogy előkelő egyházi férfiaknak, püspököknek még egyénileg sem szabad valamely politikai párthoz csatlakozniok, annál kevésbbé szabad nekik irányítást adniok azok számára, a kik őket a politikai téren is hajlandók lennének követni. A régi iskolában nevelkedett egyházi férfiak ilyképp a semlegességet tartják a politikai tapintat legfőbb követelményének. Ez pedig nagy tévedés.

A vallás és az egyház, mint a vallás letéteményese, az ember egész életét szabályozza. A vallás a politikai gonoszsgot épp úgy tiltja, mint a társadalmi rossz tettet. És a politikai jót épp úgy előírja, mint a társadalmi erényt. E szerint, a mint maga a vallás nem tér ki a politikai élet szabályozása és irányítása elől, úgy a vallás őreinek és tanítóinak sem szabad az elől kitérniök.

Nem fejtegethetjük most tovább ezt a mód felett érdekes tételt, de azt az egyet meg kell állapítanunk, hogy a püspöki kar semlegessége megingatta a katolikus választó közönség egy, még pedig jelentékeny részében az alsó papság iránti politikai bizalmat. Minthogy pedig a néppárti mozgalmakat jóformán az alsó klérus vezeti, természetes, hogy ezeknek a mozgalmaknak sok kerületben sikertelenséggel kellett végződnieök. Ez az egyik oka annak, hogy 40—50 képviselő helyett 20—25-öt hozunk be a parlamentbe.

Ebből az okból, mely itt nagyon lényeges szerepet játszik, magától fejlődött ki egy másik ok, melylyel pártunk mozgalmait közt szintén mint alabajjal kellett megküzdenünk. Ez az alsó papság tekintélyes részének a kormánypárttal való cimboráskodása, olyan helyeken, a hol a

kormánypárti jelölt néppárti jelölttel állott szemben. Volt olyan kerület is, a hol a lelkeskedő papság imigyen oszlott meg: 7 a néppárti jelöltet támogatta, 17 a kormánypártit. Mi több, voltak még rosszabb arányt feltűntető kerületek is, voltak olyanok, melyekben a papság a néppárt jelöltjét egyszerűen a faképnél hagyta.

El kellene térnünk jelen soraink alaphangjától, ha az alsó papságnak ezt az eljárását érdeme szerint meg akarnók bélyegezni. Különbén is bármennyit irnánk erről a tárgyról, végre is csak azt kellene mondanunk, hogy ha a klérus sorában stréberek vannak, botrányhősök, vagy ha abban a sorban helylyel-közel az ostobaság is felüti fejét, az szintén csak azok hibája, a kik a botrányokat tűrik és az ostobaságot okos felvilágosítással nem irtják.

Mindezek után még csak annyit mondunk, hogy a keresztény szellemű politikához Magyarországon új emberek keltenek és új szívek. Akkor majd lesz ennek a politikának új alkotó ereje is.

Nyitra-Bajna.

A társadalom szíve megmozdult, tömörül és sorakozik a magyar iskolatestvéreket képző és segélyező egyesület tagjai közé, hogy magasra emelje azt a nemzeti zászlót, a melyre Isten, király és haza vannak felírva, s feltűzze azt a magyar keresztény iskolatestvérek első anyaházára Nyitra-Bajnában, hogy onnét hirdesse a világnak, miszerint diéső első királyunk, szent István által alapított magyar kereszténységet, ez őseinktől reánk hagyott legnagyobb kincsét, nem csak megőrizni kívánjuk, hanem a nagy király szellemében azt tovább fejleszteni is óhajtjuk; megléven erősen győződve, hogy egyedül a kereszténység az, mely édes hazánkat egy ezredéven át fentartotta és egyedül a kereszt képes bevilágítani azt az utat, melyen nemzetünknek az új ezredévben haladnia kell. A mi ősi nemzeti intézményeink, kiralyságunk elvesztik a sziklaszilárd alapot, a mint a keresztény szellem kihál a nemzet szíveiből. S valljuk meg őszintén, hogy már reá léptünk a lejtőre, s ha idejekorán meg

— Ah, valóban nem, igazán nem? Nos, ki mondta azt? Az képletes kifejezés, tökéletesen képletes kifejezés. Mindenki, aki csak gondolkodni tud, rögtön észreveszi, hogy én azt értettem, a gyerek rázza meg az indákat.

Erre felugrott az öreg, darabokra tépte a lapot és lábaival tiporta, miközben különböző tárgyakat zúzott szét botjával és azt mondta, hogy ostobább vagyok, mint egy tehén. Erre elment és az ajtót sarka után erősen becsapta, — szóval úgy viselkedett, hogy én arra a gondolatra jöttem, miszerint ő valamivel nincs megelegedve. De mivel nem tudtam, mi nem tetszett neki, nem segíthettem rajta.

Röviddel később egy hosszú, halotthalvány, válláig erő sűrű fűrtü teremtés rontott be ajtóstul és oly sertével, melytől arca dombos-völgyes tarlóhoz hasonlított, és egyik ujját ajkaira illesztve, fejét és felső testét figyelő állásban előrenyújtva hirtelen, mintha gyökeret vert volna, megállott. Egy hang sem hallatszott... Még mindig hallgatótt... Semmi hang... Aztán megfordította a kulcsot a zárban és vigyázva lábujjhegyen jött hozzám kartávolságra. Aztán megállt és miután egy ideig feszült figyelemmel vizsgálta arcomat, tárcájából lapunk egyik összehajtogatott számát szedte elő és mondta:

— Ime, ezt ön irta. Gyorsan, gyorsan, olvassa fel nekem! Enyhítsen meg. Szenvedek.

Én olvastam, amint következik — és amint a moudatok ajkaimról elszálltak, láttam, mily megkönnyebbülésre szolgál az, láttam, mint ernyednek el feszült izmai és tűnik arcáról az aggódo kifejezés és béke s nyugalom surran át vonásain, mint az irgalmas holdvilág a pusztta táj felett:

„A guano pompás madár, de felnevelése nagy gondot igényel. Juninál nem előbb és Szeptembernél nem kell később bevenni. Tétre jó meleg helyről kell gondoskodni, ahol kikölthesse fiókait.

Nincs kétség abban, hogy ez idén későn aratják a gabonát. Azért ajánlatos, hogy a farmer a kukoricacsövek és a pohánkalepény ültetését Juli helyett Augusztusban kezdje.

A tökről. — E boggyó kedvenc itala a Neueuglandi benszülötteknek, melyet ők a gyümölcslepény készítésénél többre becsülnék a ribizkénél és akik annak a tehenetetésnél előnyt adnak az eperrel szemben, mivel ez inkább tölt, mint táplál. A tök egyetlen ehető korcsa az északon termő narancsesaládnak, kivéven a lopótököt és a turbántök néhány válfaját. De az a szokás, udvarokban, bokrok közé ültetni, gyors hanyatlást mutat, mivel most már általában elismerték, hogy a tököt mint árnyékadó fát nem lehet használni.

Most, hogy a meleg időszak következik és a gunárok úszni kezdenek...“

Az izgatott hallgató hozzám ugrott, hogy a karomat megrázza és mondá:

— Elég! Tudom most, hogy öt érzékemnél vagyok, mivel én szórul-szóra ép így olvastam ezt, mint ön. De idegen, mikor én ma reggel először olvastam ezt, azt mondam magamban: Soha, de soha se hittem eddig, bár barátaim oly szigorúan őriztek, de most elhiszem, hogy valóban örült vagyok; és erre olyat ordítottam, hogy két mérföldnyire meglehetett hallani és kirohantam, hogy valakit megöljek, — mert tudnia kell jól, tudtam, hogy ennek előbb-utóbb be kell következnie és most mindjárt hozzáfoghatok. Én e helyek egyikét még egyszer olvastam át, hogy egészen megbizonyosodjam, aztán felgyújtottam a házamat és elrohantam. Sok embert nyomorékká vertem és egy gyereket a fára kergettem, ahonnan lehozhatom magamnak, ha szükségem lesz rá. De azt gondoltam mikor erre mentem, te, még ide kell beszólnod és teljesen meggyőződnöd a dologról; és most csakugyan teljesen bizonyos vagyok és én azt mondom önnek, ez a szerencseje annak a fiúnak ott a fán. Hazamenet minden bizonytal megöltém volna. Eljen boldogul uram, eljen boldogul! Ön nehéz terhet vett le a

nem vetjük lábainkat, rohamosan fogunk haladni az enyészet felé.

A vallástalanságnak utját kell vágni s gyermekeinknek vallásos erkölcsi nevelést adni, a kereszténység természetfölötti szellemét beléjük oltani.

Hogy az iskola a tanulókat valóban keresztényre nevelje s ez által főleg a hazának használható polgárokat adjon, ahhoz oly tanerőket kell alkalmaznunk, akik apostoli buzgóságtól áthatva, a legnagyobb erőmegfeszítéstől és fáradságtól nem riadnak vissza.

Ilyenek a keresztény iskolatestvérek, a kiknek első magyar anyaháza szeptember 15-én lett Isten segítségével megnyitva. — Ezen társulat tagjai a szegénység, a tisztaság, az engedelmesség, az állhatatosság és ingyenoktatás fogalmát teszik le. Egész életüket Istennek és a tanúgnak szentelik, azért egész életüket Isten imádságára és önképésükre fordítják, hogy sikeresebben megfelelhessenek fejedelmüknek: a gyermekek erkölcsös nevelése és tanításának.

Önként merül fel az a kérdés, hogy hát miből élnek? és hogyan tartják fel magukat, ha szegénységi fogadalmuk van?

Az iskolafentartók adományából élnek. Ilyen iskolafentartó a „magyar iskolatestvérek képző és segélyező egyesület” is, melynek tagjai, hála Istennek, napról-napra szaporodnak. Már a multkor tudósításomban megemlékeztem mélt. Blümelhuber Ferenc esztergomi praelatus-kanonokról, aki huszezer korona alapítványt tett le a magyar iskolatestvérek első anyaházára, melynek kamatai két magyar ifjú ingyenes kiképzését magyar iskolatestvérré biztosítják örökidőre.

Hálás szívvel emlekszem meg és szívem mélyéből mondok köszönetet gróf Hányady Imre Ó excellentiájának, aki mint alapító tag 8000 korona lefizetésével a magyar iskolatestvérek képző és segélyező egyesületbe lépett. Hasonló hódoló tisztelettel fejezem ki szívem háliját gróf Hunyady Imréné, szül. gróf György Felicitás Ó excellentiájának, ki négyezer koronával lépett be egyesületi tagjának, gróf György Teréz Ó méltóságának, ki míg az alapító díjat leteszi, évi 400 korona, Förster Gyuláné öt évre évente 400 korona fizetésére kötelezték magukat. — Méltóságos Pellet József v. püspök, praelatus kanonok Esztergomból 200 korona, — a 86 éves Sujánszky praelatus esztergomi kanonok 60 korona, Poller Ede plebános 20 korona, dr. Klinda Teofil c. kanonok 10 korona, Számord Ignác lelkész Esztergomból 10 korona, Karsay Lajos Ürményből 10

korona — és többen egy-két korona évi tagsági díjjal léptek egyesületünkbe. — Az egyesület vagyona eddig 31,513 koronát tesz ki.

A magyar keresztény iskolatestvérek rendjébe felvétel végett eddig jelentkeztek 13-an.

Örömmre szolgál továbbá jelenteni, hogy az érdeklődés országsszerte nagy az új intézmény iránt és Bukarest, Rusesuk, — a hol a keresztény iskolatestvéreknek máj van anyaházuk, csak azért tettek tul rajtuk, mert mi az ideális, legjobb és legolesőbb tanerőt: a keresztény iskolatestvéreket eddig nem ismertük.

Ha az érdeklődés így fokozódik, a szerkesztő úr engedelmével „Nyitra-Bajna” címen állandó rovatot nyitunk nagybecsű lapjában.

Dr. Tóth Károly.

Mérkőzés után.

Vágvecséről vettük a következő sorokat: Amint tudva van, dr. Emmer Kornél a vágvecei kerület liberális merkantilistájának jelöltje becsapva látván magát a sellyei Bánfiánus klikk főszloposai dr. Sándor Ferenc és Zeller Elemér gyógyszerész által, azon indignáló kijelentéssel hagyta el a választási küzdelmet, hogy most már tegyenek, amit akarnak, de saját szakállukra, az ő közreműködésére, pénzére ne számítsanak.

E kijelentés nagy zavarba hozta a lelázott filiszteusokat a főbíró, a pártelnök, a küldöttségi elnökök, — kivéven a törvény korlátain belül álló választási elnököt, kire különben panasz nem emelhető — a jegyzők és a hatalom praepotentiájában sütkérező mélyen tisztelt keresztaldózók összedugták fejeiket, hogy hát már most mit tegyenek? — Elhatározták végre, hogy Schlesinger ne hagyjad magad. Paktumot kötöttek a függetlenségi jelölt dr. Stránszkyval, hogy szavazóit régi szokás szerint adja át a kormánypárt rendelkezésére. Úgy is lett.

A negyedi ref. tiszteletes úr volt a hipnotizált médium és most úgy áll a dolog, hogy a negyedi és farkasdi ref. atyafiak felfüggesztett elveikkel oda csatlakoztak a kormánypártiakhoz, sajnos azonban, hogy igen veszedelmes jelszókkal a felekezeti béke rovására, mert ma már Farkadon, Negyeden közszóllam lett a *lutya pápista*, *büdös pápista*, azokkal beszélni nem lehet. Ott korteskednek a választó *küldöttségi elnökök*, kiknek a törvénysszerint ily minőségben nem lenne szabad magukat exponálni.

A főbíró meghagyta az összehívott jegyzőknek, hogy most már minden erővel gátolják meg

a néppárt diadalát, egyik közülük meg is jegyezte magyarosan, hogy most már meg — ti... ezen határozott ukázt mindjárt elején kellett volna kibocsátani, most már késő. Mozgósítottak a járási gyám, az orvos, útibiztos, állatorvos és a kerületbeli Schay és Springer bankárok tisztjei négyes fogatokon a szélrózsa minden irányában, hogy részint ígéretet, részint fenyegetésekkel visszatereljék a tőlük megcsömörösödött népet, de mindezzel nem fognak célt érni, valamint azzal sem, hogy a sellyei takarékpénztár alelnöke, Zahoránszky János felmondja kölesőneit a királyfai néppárti szavazóknak, ez csak növelni fogja a hitelszövetkezetek emelkedését és apasztani a takarékpénztárak forgalmát, mert mindinkább nyilvánvaló lesz, hogy a takarékpénztárak nem annyira a nép felsegélését, mint inkább a grümdolók zsebének érdekeit keresik és esetleg pártcélokat szolgálnak.

Vannak kétségbevonhatatlan adataink mindenről: tudunk bizonyítani is és habár ellenfeleink — nevezetesen azok, kiket a törvény elfoglalt állásuk folytán némileg korlátoz, nem is hisznek Széll Kálmán kifejezett és törvénybe iktatott akaratában, hogy tiszteli a jogot, törvényt és igazságot, mi igenis hiszünk és kijelentjük, hogy annak kijátszását, megsértését megtoroljuk.

Hej de veszedelmes volt az a negyedi hang! Azóta már is tömörülni kezdenek a katolikusok; hála Istennek nem mi kezdtük. A mi szénánk rendben van, az a 76 szavazat, mely nálunk az abszolút többséghez hiányzott, már kétszeresen is megvan. Azonkívül tekintetbe kell venni, hogy a választók egy jó része csak azért szavazott dr. Emmerre, mert azt más jelölt hiányában neki megígérte — ezek most már saját felfogásuk és érzelmeik szerint fognak szavazni — de meg azt is tudjuk, hogy a tapadás törvényei szerint, a nagyobbik mindig többet vesz magára, mint a kavics, még az indifferensek is inkább csatlakoznak a többség, mint a kisebbséghez. Ám legyen a mi emberünk kis ember, nem baj, Dávid is kis ember volt, de a parittyát jól tudta kezelni, példa reá a Goliath homloka.

Isten vezeti sorsunkat, még ha azon 270 függetlenségi is mind dr. Emmerre szavazna, a miben Tamás vagyok, mert azok között is sok önértetes ember van, ki elveit Tisza módjára fel nem függeszti, még azon esetben is legalább 100—150 szavazattal előnyben vagyunk, s így jogirtás nélkül dr. Emmer Kornél — kinek egyénisége előttről különben tisztelettel meghajlunk, — Vágvecsén tiszta mandátumot nem nyerhet.

vállaimról Eszem kiállta az ön gazdasági cikkének a próbáját és tudom, hogy azt semmi sem ejtheti meg többé. Eljen igen boldogul uram!

Kéueyelmetlenül éreztem magam a nyomorékra vertekre és a gyujtogatásra való tekintettel, mikkel ez az ember mulatott; nem lehetett ugyanis nem éreznem, hogy en némileg büntársra vagyok; de ezt a gondolatot gyorsan számizte a rendes szerkesztő belépése.

Akkor azt gondoltam magamban: No, ha te Egyiptomba mentél volna, amint ajánltam neked, úgy alkalmat találtam volna magamnak valami tisztességeset faragni e lapból. De itt vagy megint. Éppen váltalak.

A szerkesztő szomorú, rémült és vigasztalan arcot vágott.

Végigtekintett a pusztitáson, melyet a lármas öreg és a két fiatal farmer vitt végbe és mondá:

Szomorú, igen szomorú egy eset. Ime az enyves üveg, hat ablaktábla, egy köpöcsésze és két gyertyatartó összetörve. De ez még nem a leggonoszabb. A lap hírnevét keserű csapás érte — félig örökre. — Igaz, hogy a lap sohasem volt oly keresett és sohasem kelt el oly sok példányban, sohasem is emelkedett oly hirre; de ki kíván esze-veszettség által hirre vergődni és szel-

lemi gyengesége révén jólétre szert tenni?... Barátom, becsületszavamra mondom, az utca telve van emberekkel, sokan a kerítések guggolnak azon reményben, hogy önt szemtől szembe látják, mivel azt hiszik, hogy örült. És erre tényleg feljogosítja őket az, hogy olvasták cikkeit, gyalázatait a journalismusnak. De hogy is tehette fel magáról, hogy ilyenü újságot képes szerkeszteni! Még sejtelmével sem bír a gazdaszat leg elemibb alapelveinek. Úgy beszél a barázdáról és a boronáról, mintha az egy és ugyanazon dolog lenne; fecseg a tehén vedlési idejéről; ajánlja a görénynek patkányfogásra való szelidítését bátor természetű és ügyességeért. Megjegyzése, mely szerint a venuszigák csendesen fognak feküdni, ha zenélnék nekik, felesleges volt — teljesen és tökéletesen felesleges, semmi sem zavarhatja a venuszigákat. A venuszigák mindig nyugodtan viselkednek. A venuszigáknak semmi érzékük a zene iránt. Ó ég és föld, barátom, ha a tudatlanság elsajátítását tűzte volna ki élete tanulmányává, akkor sem promoválhatták volna nagyobb tisztelettel doctorrá, mint ma. Sohasem éltem meg ehhez hasonlót. Megjegyzése, mely szerint a vadgesztenye mint kereskedelmi cikk mindinkább keresettebbé lesz, egyszerűen arra céloz, hogy a lapomat tönkre tegye. Önnek el kell hagynia ál-

lását és távoznia. Elég szünidőt élveztem — úgy sem lenne többé örömmel belőle. És bizonytal nem, ha ön ülne azalatt szerkesztői székemben. Örökös aggodalomban lennék azalatt azon dolgok miatt, melyek ezután ajánlhatna. Türelememet veszem, valahányszor eszembe jön, hogy az osztrigatelepről, mezőgazdasági kertészeti neve alatt értekezett. Önnek mennie kell. Semmi a világon sem bírna rá engem, hogy csak egy napi szabadságot engedjek magamnak. Ó miért nem monlotta meg, hogy a gazdaszathoz mit sem ért?

— Miért nem mondtam önnek, ön kukoricakórú, ön káposztafej, ön babinda? Ez az első eset, hogy ilyen tapintatlan megjegyzést hallok. Azt mondom önnek, tizenegy esztendőn át volt dolgom szerkesztőségekkel és most hallok először, hogy az embernek tudnia kell valamit, hogy lapot vezethessen. Oh ön takarmányrépa! Ki írja a drámai kritikákat a másodrendű lapok számára? Nos egy csapat előrehaladt suszter és patyikusias, kik ép annyit és nem többet értenek a színművek és azok jó előadásához, mint én a gazdaszathoz. Ki recenseálja a könyveket? Emberek, kik még egyet sem irtak meg soha. Ki faragja a nehéz cikkeket pénzügyi dolgokról? Egyedek, kiknek pompás alkalmuk volt semmit sem tanulni meg róluk. Ki kritizálja az indiánok elleni hábo-

A nagy-lapolcsányi választó kerületben még mindig nem tudnak megnyugodni a Szulyovszky néma képviselőségével be nem érő választók, akik a többi között azt is elvárják megbízottuktól, hogy az öt év leforgása alatt legalább egy-kétszer mutassa magát közöttük, mert hiszen ellenkező esetben képtelen őket képviselni, nem ismervén választóinak ügyeit-bajait. Pedig Szulyovszky úr az elmúlt öt év alatt feljűk sem nézett választóinak, kivéve egy-két barátját, protektorát s különösen a liberális úrmenci papot, aki korteskedéssel is megpecsélte, megfejtette telivér liberalizmusát, mely néha használni is szokott, főleg ha a kegyúr is liberális.

A választóknak oroszlanrésze el van keseredve. Ismerünk olyanokat, akik mondták, hogy per kétszáz koronát is spendiroznának a petitióra csak volna új választás. Az utolsó éjszaka nem rontana annyit, mint most történt, mert egy tapasztalattal okosabbak lettünk. Pontos kimutatással szolgálhatnánk arról, mely községben mennyi szavazók tántorodott el akkor etetés, itatás és egyéb mechanáció következtében. Kár volt elbizakodnunk, hogy Széll tiszta szándéka szent lesz főleg a hivatalos apparátus előtt. Valóban Nyitra megyében minden lehetséges. Különben a nyitrai választási elnökléssel rászolgált Szulyovszky arra hogy az ő érdekében is minden lehető történjék.

Nagyon érdekes a liberális forrásból értésünkre adott szereplése Hiross Józsefnek, kisvicsápi birtokosnak, aki jobb ügyhöz méltó izgatottsággal fáradozott, hogy az összehozott nyolc zsidóból álló szavazó csapatát, melyhez még a béresét is csatlakoztatta, valamiképp megszaporítsa. Ő primaciális nyugdíjat húz és a papokat gúnyos ércelés tárgyává teszi. Trikolort vélt látni az ellenzék táborában megjelent három pap arcán, mert — ime mily szellemes a kenderszakállú Hiros bácsi — az egyik pap arca piros volt, a jelöltté fehér és egy harmadiké zöld. Nem is hitük volna, hogy ennyi ellenszenv rejlenek abban a Hiross fejben, mely oly kitűnő volt levéve néhány évvel ezelőtt abban az öreg tant százados mufjából készült huszársapkában. Mennyire szellemes e kevésbé fiatal primaciális nyugdíja abból kiviláglék, hogy a zsidóknak mondta: „Ha maguk nem tartanak velünk, megszüntek zsidók lenni“. Tehát annyira zsidópártnak nézi ő a liberális pártot? S talán ez az oka, hogy oly göresösen ragaszkodik hozzá!

Főleg ez a választás nagyon is bebizonyította a következő szavak alaposágát:

Dixit laicus clero; Nunquam tibi amicus ero. No de se baj, az ily urakra is rájuk jön

rut? Urak, kik nem tudják megkülönböztetni a csatakiáltást a wigwántól és kiknek sohasem kellett versenyezniök a tomahawkkal vagy családjuk különböző tagjaiból kihuzogatniök a nyilakat, hogy este táborfüzet gyujtsanak velök. Ki írja a mértékletességi felhívásokat és jajgat tele tál felett? Emberek, kik csak a sirban veszik az első józan lelegzetet. Ki szerkeszti a gazdasági lapokat, ön Yamgyóker? Olyan férfiak, kiknek nem volt szerencsájök sem a költészetben, sem a rémregényírásban, sem a szenzációs dramacsinálásban, sem a nagyvárosi ujságírásban és azért végre a mezőgazdászathoz folyamodtak, mint a szegényháztól mentő óvszerhez. Ön akar engem journalistikus dolgokban kioktatni! Uram én az alphetól az omegáig végigcsináltam mindezt és azt mondom önnek, minél kevesebbet tud az ember, annál nagyobb kilátása van és annál nagyobb fizetést követelhet. Az ég tudja, hogy ha én csak tanulatlan lennék tanult helyett, szegénynekül való felénk helyett, hírnevet szerezhettem volna magamnak e hideg önző világban. Elfogadom elbocsátásomat uram. Miután úgy bánt velem, kész vagyok távozni. De megtettem kötelességemet. Szerződéseim feltételeit teljesítettem, amíg az nekem meg volt engedve. Megigertem önnek, hogy oly eszközzel bírok, melylyel lapját a népreteg minden osztálya

még baj. Senkisésem ugorhat akkorát, hogy annál szélesebb árok ne léteznék. S aki utoljára nevet, az nevet legjobban. Végén csattan az ostor, s ez a vég még nem latt oda.

Abban a reményben, hogy jövő számba a dolog érdemét érintő dolgokat fogok írhatni, maradtam tisztelettel

Káplán.

A nyitra-zsámbokréti választókerületben mindkét párton nagyon kíváncsiak arra, hogy Rakovszky melyik kerületet fogja megtartani, vajjon Zsámbokrétet, avagy Csornát. Kijelentjük, hogy minden erre vonatkozó kombináció még korai, mert a Házzabályok szerint a két helyen megválasztott képviselő csakis a már megalakult Ház elnökségének köteles bejelenteni, hogy melyik mandátumot tartja meg, illetve melyikről mond le. A tisztelt Ház e hó vége előtt alig fog megalakulhatni, így tehát az ügy érdemlegesen csak e hó vége felé fog eldőlni. Amennyiben már az az általánosan elterjedt hír megvalósulna, hogy t. i. Rakovszky Zsámbokrétről lemond, úgy ez esetre a kerületi néppárt vezetősége teljesen egyetértve a központtal, készen áll a választásra és abban állapodott meg, hogy a kerületben olyan jelöltet fog állítani, a ki mindakét párton elismert országos tekintély és ez nem más, mint a néppárt szemfényve: dr. Major Ferenc. A ki ezen kiváló tehetségű férfinak a Házban eddig kifejtett óriási tevékenységét figyelemmel kísérte, kénytelen elismerni, hogy dr. Majornál alkalmasabb jelöltet aligha állíthattak volna. Az országgyűlésen nem volt tárgya, a melyhez alaposan és nagy készültséggel hozzá nem szólt volna. Dr. Major a lefolyt ciklus alatt 184 beszédet mondott. Ez az egy körülmény legjobban bizonyítja, hogy dr. Major a munka embere és a keresztény renaissance lelkes harcosa. A kerületben a néppárt vezetői és választói között oly sziklaszilárd egyetértés van, hogy sem a liberális, sem a „pártonkívüli“ jelölés nem képes azt megbontani. A lefolyt választásnál a néppárt páratlanul remek felvonulása annyira imponált a liberális pártnak, hogy sok paraszt választó, aki a néppárt felvonulását a liberális táborból nézte, megfogadta, hogy soha többé zsidó-liberális párton nem lesz. Ez és sok egyéb körülmény arra enged következtetni, hogy egy új választás esetén a néppárti jelölt egyhangulag lesz megválasztva. Ha pedig az ellenjelölt mégis meglesz, akár liberális, akár pártonkívüli alakban, úgy ez esetben még annyi szavazatot se fognak az ellentáborban összehozni, mint a mennyit összehoztak.

előtt érdekessé teszem és megtettem. Mondtam, hogy kötelezem magam a kiadást huszezer példányra emelni. És csak további két hetet engedett volna nekem, megtettem volna. És az olvasóknak a legjobb osztályát szereztem volna meg önnek, amilyennel csak bírt valaha egy gazdasági lap — egyetlen egy gazdával sem köztük, de sőt egyetlen egy oly individuummal se, mely megtudná különböztetni a görögdinnye-fát az őszibarack indától. Ön az, ki e szakítással veszt, nem én, ön pastetomvirág. Adieu.

Ezzel távoztam onnan.

T.

Sziporka.

Az iskolában.

Tanító: Mond fiacskám, hol van a szív?

Laci (hallgat).

Tanító (szívere mutatva): Hát nem érzesz itt semiféle ütéseket?

Laci: Nem, tanító ur, az ütéseket másutt szoktam érezni...

Ujdonságok.

Főegyházmegyei hírek. Plebánosok lettek: Erdőssy István Bátorkeszin, Orbán Konstantin Csesztén, Stefanovics Felix Merőcén, Jakubéczy Ernő Bohunicon. — Administrátorok: Csögley Kálmán Kékkön, Kollarik Gábor Turólukán, Kovalik Béla Alsóbotfalun, Gyuricska Péter Érsekleten. — Farkas László Héderváron káplán. — Lichtnegger József, szathmár-egyházmegyei áldozár és főgimnáziumi tanár, Budapesten az V. ker. gimnáziumánál II. hitszónoknak nevezetett ki. — Rácz Daniel Pál subsidiáriusnak küldetett Bajóthra.

Eljegyzés. Dr. Kittenberger Sándor, galgói aljárásbíró jegyet váltott Schwend Ilonka kisasszonnyal, Schwend lipótvári uradalmi intéző kedves leányával.

Esküvő. Dr. Hável József nyitrai kir. törvényszéki bíró jövő kedden, azaz október hó 15-én d. u. 4 órakor vezeti oltárhoz a nyitra-zsámbokréti róm. kath. templomban dezseri Blaskovich Irén kisasszonyt, Blaskovich Gyula és néhai szent-erzsebethi Petrikovits Irma bájos leányát. Isten áldása kísérje a kötendő frigyet. — Zhorella Gyula, a „Nagy-Tapolcsány és Vidéke“ szerkesztője f. hó 1-én esküdtött örök hűséget özv. Holczer Frigyesné szül. Pauchly Etelka urnőnek Székön.

Kérelem az oltáregylet tagjaihoz.

Vettük és készséggel közöljük a következő sorokat: A nyitrai oltáregylet egyik célja a szentségi Jézus földi lakhelyének minél ékeesebbé és méltóságelteljesé tételé. Az előző években számos nő tagja az egyletnek, buzgón közreműködött e cél elérésére és igen szép ajándéktárgyakkal szaporították az egyletnek kiosztásra került készletét. Midőn ezt az egylet vezetősége örömmel ismeri el, fölkeri most is az oltáregylet női tagjait, kegyeskedjenek idejök és körülményeikhez képest ingyen elvállalandó kézimunkákkal az egylet céljait előmozdítani. Bizonyítván minden munka, bármely csekély lenne is, minden öltés, mely az oltár díszére tételük, föl lesz jegyezve az élet könyvében. Egy kis horgolás, himzés, varrás egynek-egynek nem sok, de összegyűjtve sokat tehet. Csak arra kerjük az ily munkákra vállalkozó buzgó tagokat, sziveskedjenek az anyag, minőség, méret, szín, alak tekintetében, a mikre nézve az egyháznak szabályai vannak, az egylet elnökségénél felvilágosítást szerezni.

A nyitrai szavazás. Azt a 409 szótöbbséget, melylyel Thuróczy Vilmos főispán és Magyar Miklós pénzügyigazgató urak Dr. Janits Imrét a nyitrai választókerület képviselőjévé megválasztották, mondanunk sem kell talán, Nyitra város szolgáltatta. Leszavazott ugyanis Nyitráról Janitsra 455 választó, s ezzel a választás eredménye el volt döntve. Érdekes tudni, hogy ebben a számban milyen elemek foglaltatnak. A 455 Janits-párti szavazó között van 209 zsidó 164 hivatalnok és csak 82 többé-kevésbé független ember. A zsidókat Magyar Miklós terelte Janits pártjára olyan szelid nyomással, a minőt Katz Mózes rabbi nem képes gyakorolni az ő hitszósaira. Nem is hisszük, hogy ezen sikeres művelés után nem keletkeznek vetélkedés Katz Mózes rabbi és Magyar Miklós között. Két dudás egy csárdában meg nem fér, két rabbinus a nyitrai izraelita hitközség kebelében meg nem fészkelheti magát. Azért el lehetünk rá készülve, hogy vagy Katz Mózes kimarja Magyarit, vagy Magyar Katz Mózeset. Hogy melyik fog rosszabbul járni, azt most hamarjában nem tudjuk megmondani, mert ennél a kérdésnél az egyéni hajlamok is mérlegelendők, ezeket pedig annyira nem ismerjük, de a beavatottak beszélék, hogy hasznosabb dolog Katz Mózesnek lenni, mint Magyar Miklósnak. Ezt különben intéztek el ők egymás között, annyi bizonyos, hogy Magyarinak Katz

dolga való belekontárkodása után a két ember között kell valaminek történnie. Úgy szintén el nem kerülheti a végzetét a főispán, a ki meg a hivatalnokok között toborzott sereget Janitsnak. Sokan megbocsáthatónak tartják Thuróczyt az a kortesnótát, melylyel a hivatalnokokat toborozta, mert úgy vélik, hogy az volt az ő hatyúdala. Ám, ha így is lenne, akkor is csak sajnálni tudnánk azt, hogy a főispán úr az ő hatyúdalt nem Szeicen, vagy Verbón énekelte el, a hol legalább a magyarságnak használható volna valamit. Igazán kar, hogy a főispán úrban annyi ambíció sem volt, hogy legalább a hatyú-dalával tegyen szolgálatot, ha már előbbi kortes-nótáival annyit értett a megyének. De ő most is magának akart énekelni, a mire a hivatalnokoktól elég erős és sikerült visszhangot kapott. Azt persze meg nem bírta fontolni, hogy erre a furcsa éneklésre, melytől az összes nyitramegyei pánszlávok alaposan megvadultak, a belügyminiszterium is ad majd visszhangot és ez a visszhang kifütyülés lesz. A Hazánk című napilap, mely még nem félhivatalosa a kormányának, de egy negyedig már felvitte a dolgát, olyan kifejezéssel bélyegezi meg Thuróczyt a választási mozgalmak alatt követett eljárását, melyet itt nem akarunk visszaadni. De ha akár csak egy negyed részben van találó ereje annak a kifejezésnek, akkor a főispán úrnak minden esetre búcsúznia kell azoktól a deszkáktól, melyeken egyetlen egyszer sem tudta kivágni a politikai tapintat és az egyéni tekintetektől mentes önzetlenség hősi tenorját. Pedig a ki a politikai élet színpadán vezérszerepet akar játszani, annak vagy jó politikusnak kell lennie, vagy legalább jó színésznek. Az előbbihez erős jellem kívánatik, az utóbbihoz egy kevés attikái só.

Honvéd ellenőrzési szemlék megyékben az alábbi sorrendben fognak megtartatni. A nyitrai m. kir. 14. honvédegyezred kerületi kiegészítő parancsnoksága részéről kiküldött ellenőrző bizottság működik: Rudnón október 12-én, Privigyén 14—15-én, Zsámbokréten 17—18-án, Pereszlényben 23-án, Nagy-Tapolcsányban 25—26-án, Nyitra városban 28-án, Nyitrai járásban 29—30-án, Úrményben november 2-án, Galgócon 4—6-án. Az utószemle Nyitran a honvéd-laktanyában december 4-én tartatik meg. A pozsonyi m. k. 13. honvéd-egyezered kiegészítő parancsnoksága részéről kiküldött ellenőrző bizottság működik: Vágújhelyen október 14—16-án, Pöstyénben 18—19-én, Szakolcán 30-án, Holicson november hó 2—5-én, Szeicén okt. 7—9-én, Miaván 11—12-én, Tornócon október 24—26-án, Érsekújvárott 28-án, Nagy-Surányban 30—31-én és nov. 2-án. Az utószemle Pozsonyban, a honvéd-laktanyában december 4-én és 5-én tartatik meg.

A közhadseregbeli ellenőrzési szemlék vármegyének területén a következő sorrendben tartatnak meg: Úrményben október 12-én, Nyitran 16-án, Galgócon 18—19-én, Tornócon 23—24-én, Nagy-Surányban 26—29-én, Érsekújvárott 31-én, Pereszlényben 12-én, Nagy-Tapolcsányban 17-én, Zsámbokréten 19—21-én, Privigyén 23—25-én, Rudnón 28—29-én, Holicson 21—23-án, Szakolcán 24-én, Szeicen 26—31-én Vágújhelyen 21—24-én, Pöstyénben 26—28-án, Miaván november 2—5-én.

Az erélyes főszolgabíró. Holicról jelentik lapunknak, hogy az ottani főszolgabíró Frideczky Belát a választás befejezése után valóságos rendszeret düh szállta meg. Sorra citaltatja az embereket, kik a választás alkalmával eljenezni és abeugolni merészkedtek és csupán 60 koronára bírságolja őket. Nem éppen megvetendő összeg különösen egy szegény tót parasztra nézve. Csak az a csodálatos, hogy a főbíró úr eddig nagyot hallott, mert őt esztendőn keresztül minden vasárnapon valóságos orgiák tartattak Holicson, ezen csendháborításról senkinek sem

volt tudomása, választás után pedig csoda történni: a süketek hallanak, a vakok látnak és minden néppárti „éljen” csendháborítás számba jön. Hát csak folytassák az urak, s aztán még ők keseregnek a verbói és szenici választás fölött. Mi nem csodálkoztunk volna azon, ha olyan „erélyes” főispán és olyan „minta” főszolgabírák mellett, mint a minők Száé és Csenkey urak, az egész megyében mindenütt Dula Máté urat választották volna meg képviselőnek. A dühnek van különféle neme és neve, a holicai főbíró úr dűhe valóságos tehetetlenségi dűh és annyit használ neki mint a köpenyeg eső után.

Kik azok a „lelkes” emberek? Ezen cím alatt a nagy-tapolcsányi kerületből írják lapunknak: Elmentünk hármascskán *N.-Rippénybe*, értésére adni a választó közönségnek, hogy *N.-Tapolcsányban* a gyűlölt Szulyovszkynak, néppárti ellenjelöltje is lesz. A jelöltnek nevét még nem tudtuk, tisztán csak a néppárt elveire támaszkodtunk. A választóknak nagyon tetszett e kijelentés, s már-már az arcuk is elárulta azt a forró vágyat, mely sziveiket a néppárti jelölt megválasztásához kötötte. Majd betértünk egy „közszereget- és tiszteletnek örvendő” úri ember házába, szintén ezen hirrel — Lelkes Zsiga bácsihoz. Zsiga bácsi szintén nagyon örült a néppárt eme mozgalmának annyival is inkább, mert ő Szulyovszkynak esküdt ellensége, de csak volt. Kijelentette, hogy mint katolikus ember, bár *liberális érzelmű, hiva az egyházpolitikai revíziónak* tehát a néppártnak is, s mint Szulyovszkynak ellensége a néppárt érdekében mindent elkövet.

E tüzes nyilatkozata, s lelkes szavai, csak fokozták bennünk az örömet és a reményt annyival is inkább, mert esküvel ígerte, hogy Szulyovszkyra nem szavaz, sőt feljogosított minket arra, hogy *tapolcsányi zsochórokkal* (zsákhordók) *felpofoztathatjuk, ha Szulyovszkyért csak egy lépést is tesz.*

Ez aztán már erős kijelentés, ezek csak igazi lelkes szavak.

De mi történt? A néppártnak jelöltje Janda József dr. nem tetszett Zsiga bácsinak. Mit tegyen hát? Kibékült bizonyos feltételek mellett Szulyovszkyval, s nemesak, hogy szavazatát ígerte neki, hanem még *korteskédett is.* Ejnye, ejnye! Ez a lelkes Zsiga bácsi nemesak lelketlen volt az esetben, hanem más... len is, amit a közönség különben is hangosan fog gondolni. Ez nem meggyőződés, nem állhatatosság, hanem a mai kor szakban nagyon is divatozó *köpenyforgatás.* Ez nem felel meg Zsiga bácsi azon elvnek: „*ígérni nehéz, de könnyű megadni.*” pedig ezt ottlétünk-kor nagyon is hangoztatta. De nem baj. Tanultunk legalább, mert tudni fogjuk, hogy a nagy-képű emberek nem szoktak nagylelkűek is lenni, még ha lelkes-ek is. Mindazonáltal nem akarom kétségbe vonni a lelkes Zsiga bácsi lelkeségét, terjedelmét, de még a számát sem, hisz ő sok lelkű; csak azt nem tudom, hogy mennyire kell kerülnöm a Zsiga bácsit, ha a szentírás azt mondja: „*kerüld a kétlelkű embereket!*”

Nagy-tapolcsányi.

Második országos kath. nagygyűlés. A magyar katolikusok szívében feledhetetlenül él még emléke a múlt évben tartott országos katolikus nagygyűlés fényes és magasatos napjainak, melyeken annyi lelkesedésben, vigaszban, édes reménységben volt része mindannyiunknak. Bizalommal reméljük tehát, hogy ez idén november első napjaiban megtartandó II. országos katolikus nagygyűlés is méltó folytatása lesz a múlt évnek és jelentőségében, kihatásaiban, messze túl is fogja szárnyalni az előbbit. Külföldi kath. hittestvéreink katolikus életében, katolikus mozgalmában nagy szerepük van mindenütt a katolikus nagygyűléseknek, melyek különösen Németországban emelkedtek kiváló jelentőségre. A katolikus nagygyűlések ugyanis mindenütt a *hitvallás napjai*, midőn száz

és száz, ezer és ezer minden rendű katolikus egyesülve egymással a közös hit érzelmeiben kifejezést ad hűségének, ragaszkodásának hite, egyháza és hazája iránt, bizonyosat tesz arról, hogy a katolikus öntudat él még a szívek mélyén, hogy ezt a hitet, ezt az öntudatot nem tépette még ki semmiféle ellenség sem a katolikusok millióinak szívéből. A katolikus nagygyűlések továbbá az *erőgyűlés* napjai is, mert a közös lelkesedés, az együttérzés erősíti a szíveket, tudata annak, hogy sokan vagyunk, kik ugyanazon eszmékért élünk és lelkesedünk, kik egyazon iránynak szolgálatában állunk, megerősíti a gyengeket, a batortalanokat is és további munkára buzdítja, bátorítja a már-már csüggedőket. *A katolikus nagygyűlések végül tanácskozással, határozataikkal időről-időre irányt szabnak a katolikusok tevékenységének,* legfontosabb kötelmeikre, legsürgősebb teendőikre irányítják a katolikus világ figyelmét s komoly megfontolás, megbeszélés után mintegy munkaprogramot adnak a katolikusoknak. Ezen szempontokból fontos minálunk is a katolikus nagygyűlések ügye s ezért hisszük és reméljük, hogy a magyar katolikus közönség, papok és világiak egyaránt, ez idén is nemes lelkesedéssel, buzgósággal fogják felkarolni a katolikus nagygyűlés ügyét és *tömeges megjelenésükkel* biztosítják annak súlyát és jelentőségét. Fel tehát a magyar katolikusok II. országos nagygyűlésére!

Dr. Gyürky Ödön.

Leszavazott alispán. A nyitramegyei állandó választmány Markhót Gyula alispán elnöke alatt október hó 8-án tartott ülést, melynek egyetlen tárgya a belügyminiszternek a megyei tisztviselők fizetésének felemelésére engedélyezett 18,000 kor. összeg képezte. Az alispán, ami értesülésünk szerint a tisztviselők fizetését már eléggé látta felemelve az által, hogy a vármegye ezen a címen két %-os pótdadót vetett ki, mi a fizetésemelésre mintegy 60 ezer koronát hoz be, az pedig nézetünk szerint teljesen elég: azért ezen 18,000 koronát, melyet az állam segélyül ajánlott fel, a megye közönségének javára, és nem a tisztviselőkére írta be. Erre nagy megütözés támadt a tagok közt; mindjárt elsőnek dr. Janits Imre neki ment az alispánnak és nem sajnálta a szót, utána Árpási Imre, Crausz Vince, Csillaghy György, dr. Lakits István, Horvát Sándor és Zmertych Iván, mind elítélték az alispán eljárását. Dr. Gyürky Gejza megyei tisztí főügyész pedig alaki kifogásokat tesz az előterjesztés ellen; csupán az öreg Lévy bácsi tört az alispán mellett lándzsát, de hiába volt minden ékesszólása. Végre szavazásra került a sor. A megyei tisztviselők mint érdekelt felek, tartózkodtak a szavazástól. A többi az alispáni előterjesztést elvetette, Lévy pedig nem szavazott. Az alispán ezen leszavaztatása azt a gyanút kelti bennünk, hogy Thuróczy főispán keze működik közben. A főispán ur most az öt néppárti és 2 nemzeti képviselő miatt jó bűnbakot keres, s mind úgy látszik, hogy Markhotban akarja megtalálni.

Zichy János gróf részvéte. Lapunk zártakor vettük kezünkhöz ifj. Zichy János grófnak egyik barátunkhoz intézett levelét, melyben b. Markovics János halála felett részvétét fejezi ki.

Igen tisztelt Uram!

A legmelegebb részvét érzése fog el s adja kezembe a tollat, midőn azon veszteségre gondolok, mely az én kedves nyitrai barátaimat, Markovics János halála által érte.

Kérem fejezze ki mindazoknak, kik hozzánk közel állanak, őszinte részvéteimet és biztosítva őket arról, hogy én a távolban is osztozok minden bánatukban úgy mint örömeikben azért, mert a hála legszilárdabb kötelekei fűznek önökhöz.

Nagy-Láng, 1901. október 4.

Ifj. Zichy János gróf.

A központi választmány október 10-én Markhot Gyula alispánnak csak második összehívására tarthatta meg ülést, mert október 8-ára a kp. vál. tagjai határozatképes számban nem jöttek össze. Most azonban az alispán, elnökön és a választmány jegyzőjén kívül 9-en jelentek meg. Dr. Kostyal Miklós jelenti, hogy Vágvecsén a választás meoldó maradt, mert a képviselőjelöltek egyikének sem volt abszolút többsége, s így Horváth és dr. Emmer közt pótválasztás szükségé forog fenn. A pótválasztás október 21-én fog megjelenni, nem pedig 24-én, mint a fővárosi lapok tevesen jelzik. -- Választási elnökül dr. Kostyal Miklós újból megválasztott, és az I. küldöttség vezetésével bizatik meg, helyettes elnökül Mészáros József. Jegyzőül Justh Szilárd lett megválasztva. A II. küldöttség elnökül dr. Klobusiczky Károly, helyettesévé Dobcsányi István, jegyzővé Kovács Endre lettek megválasztva.

A választások eredménye Nyitra-megyében. Nyitra vármegyében a következő képviselők lettek megválasztva. *Nyitra* Janics Imre dr. eddigi szabadelvű képviselő 1168 szavazattal győzött Emődy József szabadelvű párti 759 szavazattal szemben; *Prégyén* dr. Ernszt Sándor néppárti egyhangulag; *Ny.-Zsámbokrét* Rakovszky István néppárti győzött 945 szavazattal Rudnay Sándor 560 szavazata ellenében; *Galgócn* Gáger Miksa báró néppárti 1055 szavazattal lett nyertes Rudnyánszky Béla dr. szabadelvű 808 szavazata fölött; *Érsekújvártól* Kovács Pál dr. néppárti 1217 szóval került ki győztesen Timon Ákos dr. 798 szavazattal szemben; *Szabolcán* Csernoch János dr. pápai praelatus és kanonok nyert 1233 szavazattal Horák Ede 529 szavazattal szemben.

Szerecsen-mosakodás. Gond-Opatrill Ignác a stomfai választásnak alelnöke, sietve reflektál a lapunk előző számában rá vonatkozó közleményre, és azt állítja, hogy nem igaz, mit róla irtunk. Gond-Opatrill uram miért nem fordul cafolatával a Budapesti Hiriaphoz, az Egyetértéshez, hiszen ezek a lapok sem hoztak egyebet, mint a mi a mi lapunkban megjelent. Sőt ott még előbb is, hétközben látott napvilágot, mint a Nyitra-megyeyi Szemle, mely csak vasárnap jelenik. Gond uram is úgy tesz, mint egykor Tarnóczy, mikor Bartha Miklós „országos pimasz”-nak címezte, hazugságnak, rágalomnak nevezett el mindent, a mi róla megjelent, s azzal fenyegetőzött, hogy *sajtóbírósa előtt keres magának elégtételt*. De mai napig is keresi. — Gond uram is azt hiszi, hogy csak most sikerüljön az országos felháborodásnak első záporában szárazra vinnie az irháját, idővel majd keres módot valahogy kisiklani a büntető bíróság paragrafusai közül. Ha nem igaz, amit róla állítottunk, miért nem cáfol rá a „Pressburger Tagblatt”-ra, mely a választások óta már négy ízbe mondotta el mindazokat különféle variációban.

Gond úr felháborító visszaéléseit a többi közt így részletezi Trubinyi János, néppárti képviselő-jelölt a Pressburger Tagblatt okt. 10. számában:

A II. szavazatszedő bizottságnál d. u. 3 órakor, a hol nekem már 251 szótöbbségem volt, beállt egy uradalmi erdész, hogy ő neki 60 választója volt az este, és reggel 25-el kevesebb jött be, tehát a néppárti erőszakkal vitte el. Nem voltak azonban sehol. Mi köze az ilyen kigondolt asszonyi pletykához a szavazatszedő bizottságnak, pláne ahhoz, a mi otthon a faluban történt, a hol a feleségek tépték le az embereket a szekeréről, és ez elegendő ok volt arra, hogy Gond úr — most ebben pontosult össze a tiszta választás ideálja — nyomban fölugrott mint egy megsértett oroszlán — *ezt nem lehet tűrni, ez vesztegetés, ez pressio, felfüggesztem a választást*. És fel is függesztette. No most bámulj világ. A liberális komisz immoralitás, hogy fődözze kvalifikálatlan eljárását, hogy az akkor már széjjel küldött 40 uradalmi szekérnek ideje legyen jó pénzen embereket behozni, kieszték e fogást és egy órára

felfüggesztették a szavazást. A távirón pedig megszokott gonosz szokás szerint a világra röptették, hogy a néppárt kihágásai miatt fel kellett függeszteni a választást.

Mint rendesen minden stomfai választásnál, úgy most is, hogy törvénytelenégeiket fődözzék, reánk kiabálnak: a néppárt ezt meg ezt tette. Persze Gond ur és az egész svitje megesküdték, hogy a méltóságos barátjukat be fogják vinni minden erköléstelen módon; minek előttök törvény, hogy etettek, itattak azt, magok sem tagadják, hogy a beszerceiek nyiltan tettek három heten keresztül, dévényiek privátházban. Igaz ott azt mondják, hogy az odavaló jegyző gavallérságából, utolsó hét már pézzel ment, előzőleg 3 darab cédulával verbuváltak embereket, utolsó éjjel szabadjára dözööltek minden faluban. Ez nem volt korteskedés, de mihelyt egy néppárti ember egy mással szóba állt, az már korteskedés, jegyzőkönyv és dutyi volt a vége Komlóssy úr parancsszavára.

Maguk a szemléző liberálisok díesértek a néppárt nyugodt magatartását, nem kellett rendőr, magam csináltam rendet. A Gond úr a lelkesedést nevezi rendetlenségnek. Persze, hogy embe-reim, ha reá akadtak az ellenfél 10—20 frtkot igerő henyáira, hogy ha el döngötték, ezt Gond úr kihágásának minősíti. Ilyen körülmények mellett Gond úr olyan izgott volt, hogy még bizalmi férfitaim is fekteleu dühében insulálta, azokat habzó szájjal hazaárulással vádolta.

A választás Zohor felrozanó lelkesedése mellett $\frac{1}{4}$ 10-ig tartott, ekkor a többségem 34 volt. Zárórást $\frac{1}{2}$ 10-től $\frac{1}{2}$ 12-ig tűztek ki egyszerre. E hosszú zár óra alatt leszavazott Komlóssyra 54, részemre 36, maradt 6 szótöbbségem, melyet a legnagyobb erőmegfeszítés mellett sem tudtak levern.

Itt meg kell jegyezni, hogy most már a csendőrök is kezdtek működni, nem csak azt tették, hogy választóimat a szavazó helyiség előtt a csoportból kivitték azon ürügy alatt, hogy ő otthon megígérte, hogy Komlóssyra szavaz, de már este kocsin jártak Besztercén és Maaszton emberekért. Ekkor esett meg az, hogy mikor a maaszti jegyző szavazókat vitt kocsin, egyszerűen lefogták és elzárták, és hogy jegyzőknek és bíróknak nem szabad korteskedni; dehogynem, csak néppártra nem.

Már már ki akarta hirdetni az eredményt, mikor egy tők részeg és stomfán szeltében ismert firma beállit a szavazatszedő bizottsághoz avval, hogy a néppártiak elverték; bebizonyítani nem tudta! Es hallatlan, *Gond úrnak nem kellett egyéb*; mi neki törvény és a választókra való tekintet, *kijelenti, hogy ilyen körülmények mellett ő nem engedí ki hirdetni a választást, ő a választási jegyzőkönyveket egyszerűen zsebre vágja és azok átadását keréken megtagadta*. Miért? egyszerűen azon okból, mert kisebbségben maradtak. Lett volna csak Komlóssynak 1 szavazat többsége, akkor nem alterálták volna azon kiesztelt és mesterségesen előállított incidensek.

Trubinyi János,
néppárti képviselőjelölt.

Az alaskai néma város. Az alaskai kincskeresőknek, a kik sovár és kapzsi vágyakozással kutatják, ássák, mossák az aranyat, a nyári hónapokban, a napkelte idején, gyönyörű látványossággal szolgál a természet. A távol magasságban, a Mount Fairwinter ragyogó hómezőin, a napfényes parázatban megjelenik egy óriás város képe. Kék öböl dombos partján terül el a város, szép, hatalmas tömege; tisztán látszanak házai, tornyai, kupolái: csak hogy néma, hallgatag az egész. Ezért nevezték el az alaskai néma városnak, „the silent city of Alaska”. Ilyen óriás és imponáns délibáb nincs sehol a világon. Roppant sok tudós megy csakis ezért Alaskába, a kiket ez a fata morgana vonz és nem az, a mely az arany fényének világosságában tükröződik. Vizsgálták a néma várost, megfigyelték és úgy találtak, hogy az angolországi *Brisztol* kikötőváros tökéletes mása. Hogy eunek a roppant távolságra fekvő városnak a képe hogyan verődik a Mount Fairwinter hómezőjére, azt most fűrkézik a hozzáértő tudósok.

Weber J. bécsi tyúkszem-operateurnek lapunk mai számában közzétett hirdetményére felhívjuk t. olvasóink szives figyelmét.

CSARNOK.

Érsekújvár a török uralom alatt.

1663—1685.

Irta: *Matunák Mihály.*

(Folytatás.)

A válasz elutasító lévén, a nagyvezír elrendelte a vár ostromát.

Az ostromló török hadsereg Érsekújvárnál a következőkép volt összeállítva:

Ahmed nagyvezír közvetetlen vezénylete alatt volt 4000 ember, a janicsárok agája alatt 8000 janicsár, Musztafa a spahik agája alatt 12000 lovas (spahi), a boszniai Ali basa 2000 gyalog és 3000 lovas vezényelt, a damaskusi Kibletli basa 2500 embert, az aleppói Mehemed basa 2000 embert, a budai Hüszejn basa 1500 embert, a szilisztriai Tsán Arszlán basa 1500 embert, a tiramaniszi Kaplan basa 1000 embert, az anatóliai Juszuf basa 1500 embert, Chiaucy basa 1000 lovas, a sofiai Becco basa 1000 embert, a gallipopoli Ibrahim basa 300-at, a szaidi basa 200-at és Kurt basa 200-at; öt bég, a karamaniai, anatóliai, moreai, esztergomi és dalmáciai, összesen 500 embert vezényelt. A határőrök ereje 12000 ember volt. Ezek közül a nagyvezír néhány ezer embert ugyan még, Zrínyi gróf ellen a horvát határra küldött, az Újvár előtti ostromló hadsereg mindazáltal az 51000-et mégis meghaladta.

Újvár helyőrsége a párkányi szerencsétlen ütközet folytán megfogyván, Montecuccoli tábornok meghagyására új erősítéseket nyert. Igy augusztus 12-én megérkezett 240 dragonyos a Strozzi gróf tábornok csapatai közül, aug. 14-én reggel a Győrből és Komáromból erősítésül küldött két Lacroni és négy Spork-erzredbeli század, összesen 800 emberrel. Az előbbieket már csak Hagen alezredes dragonyosai segítségével juthattak a várba. A védőrség összes ereje 3000 gyalogos és 500 lovasból állott. Az erősség a Nyitra jobb partján, mocsaras terepen épült és a mostani hatszögletes belvárosból állott. A vár főgátlatát hat egybevágó ordonyzott arcvonat képezte. A bástyák csücsai egy szabályos hatszöglet alkotak, a sokszögoldal hosszúsága 170 bécsi ölet, az elfoglalt terület 47 holdat tett ki.

A bástyák nevei voltak: Forgách, Zserotin, Frigyes, Császár, Ernő és Cseh. Az elsőt neveztek Forgách Simon, a Surányban székelő dunán-inneni kerületi főkapitány nevérol, a második és harmadikat Zserotin Frigyesrol, ki Újvár építésének főfelügyelője volt, a negyediket a császárról, az ötödiket Ernő főhercegről, Magyarország akkori kormányzójáról és főhercegről, a hatodikat a csehek iránti tekintetből, akik nagy összeggel járultak Újvár építéséhez. A Nyitrához közelebb álltak Ernő és Császár, az előbbtől balra Cseh és Forgách, Császártól jobbra pedig Frigyes és Zserotin.¹

A bástyák arcoldalai 34—35 bécsi ölet tettek ki, míg az oldalekok hosszúsága 16 öl volt. A bástyák között levő courtinák hosszúsága 80 bécsi öl volt. A védőgát tarajvonalanak magassága 30 bécsi öl, a gáttonypályáé 22 láb, a gáttony vastagsága pedig a courtináknál átlag 60 láb volt. A védőgátba a várlövegek használata céljából löresek voltak vágva. A közlekedést a gáttonypályára siklók közvetítették.

A főgátlatot egy 20 öl széles és 15 láb mély vízárók övezte, melyből a feltöltések számára a földanyagot nyerték. Az ároknak aránylag csekély mélységét indokolta a magas talajvíz. Az árokba a Nyitra vizét vezették, melyen keresztül folyván, levezető árokban a folyó medrébe visszatért.

A kültérrel való közlekedés két, átellenes courtinában alkalmazott és boltozott kapu által

történt, melyek előtt az árok át volt hidalva. E kapukon át vezetett az út Bécs, illetve Esztergom felé; miért is az egyik bécsi, a másik pedig esztergomi kapunak neveztetett. A hidak fából voltak és belső részeit ostromok alkalmával felhúzták.

A bástyákból most csak három volt teljesen befejezve, a többi némileg elhanyagolva volt. Nem számítottak arra, hogy a török oly gyorsan terem a távoli Érsekújvárnál.

Különben a vár kitűnően volt ellátva élelmi szerekkel és municióval. A védők száma azonban 3500 ember, ha meggondoljuk, hogy a védővonal hossza kitett 3000 lépést, kétségkívül csekély volt.

Forgách főparancsnok mellett a vár alparancsnokai voltak Marco Pio és de Grana őrgrofik és Locatelli ezredesek.

Augusztus 15-én egy Párkánynál török fogásba került és kiszabadult Walther-ezredbeli lovas Forgách grófnak jelentette, mily kegyetlenül végeztek ki bajtársait a nagyvezír szemei előtt, mire a gróf 40 török foglyot vezetett ki a várból és karddal végeztette ki őket. Azután az újárak felgyújtották a külvárosokat és 17-én kirohantak, de a törököknek csak csekély kárt okoztak.

A várat körülzáró törökök augusztus 18-án a bécsi kapu előtt fekvő s leégett külvárost foglalták el és a Forgách-bástya ellen egy lövegátónt építettek, melyből azonnal megkezdtek a vár erélyes lödözését s 22, 35, 48 és 65 fontos golyókkal augusztus 23-ig oly hévvel folytatták, hogy egy nap sem mult el, melyen a lövések száma a 350-et meg nem haladta volna. De már ekkor a mieink is talpon voltak, mert, a mint Rasid efendi írja, különösen „a várak szelén levő tüzteleből 400—500 hitetlen éjjel-nappal úgy szórta a golyót a moszlim harcosokra, mintha eső esett volna.

Augusztus 21-én a védőrség kirohant, mely alkalommal néhány török elesett. A kirohanók egy diadal jelvényvel tértek vissza.

A törökök a támadást a három még befejezetlen Forgách-, Zserotin- és Frigyes-bástyák ellen intézték. A három támadó oszlop közül a középsőt maga a nagyvezír, a jobb oszlopot Ali basa, a bal oszlopot pedig a budai basa vezényelték. Mindegyik bástya ellen két lövegátónt építettek s hosszában lötték. A vívó árkok részint a vár körvonalával párhuzamosan haladtak, részint pedig ezt haránt irányosan metszték. Ez utóbbiak képeztek a fődött közeledő utakat. Az árkok oly mélyek voltak, hogy az azokban mozgó lovas a várból észrevehető nem volt.

Az ostromlók az ágytűz céljára a bástyákon levő védő csapatokon kívül főképp a templomokat, tornyokat és magasabb házakat választották, azt híven, hogy ez által a védőrséget jobban megfélemlítik. Ez azonban a védőkre semmi különös benyomást sem tett, kétségkívül azért, mivel az akkori lövedékeknek a köépületek ellen csekély hatásuk volt.

Augusztus 26-án az újárak hírt nyertek, hogy a törökök Zrínyi vára előtt vereséget szenvedtek, mely örömhír a már lankadóba új erőt öntött. A védőrségnek nagy része sebesülések és más betegségek folytán szolgálatképtelenné vált, az egészségesek pedig a rájuk nehezedő fárasztó és szakadatlan munkálatok, de különösen a terhes őrszolgálat folytán annyira elbágyadtak, hogy a vár megtarthatásában egy erős felmentő sereg közbelépése nélkül már általában kétkedtek. Követségeket küldtek tehát a várból a felmentés szorgalmazása végett, melyek szerencsésen megérkeztek ugyan kiküldetési helyökre, de segítséget egyhamar sehonnán sem helyeztek kilátásba. A eszásári főtáborban alig volt 10—11 ezer ember és ezek a Vág átjáróit tartották megszállva. A megyék pedig a sok harc folytán már teljesen ki voltak merülve.

A veszélyt tetőzte ama körülmény, hogy az ostromló sereg még a tatárok, moldvaiak és oláhok jövelele folytán erősítést nyert. Ahmed Chiray szultán, a nagy kán fia, ugyanis 10,000 tárral, Oláhország fejedelme 6000 oláhhall és Moldva fejedelme 4000 emberrel érkezett Újvárhoz. Az egész felföld megsínylette hazánk e vendégeit, mert minden általuk érintett helységet elhamvasztottak s a népet elhurcolták.

(Folyt. köv.)

¹ Balás szerint. Mások szerint más rendben következnek az elnevezések.

Értesítés!

Tisztelettel tudatom, hogy tyukszem eltávolítására szolgáló

TAPASZOMAT,

melylyel mindenki 10 perc alatt minden vágás és fájdalom nélkül minden, még oly üdült tyukszemet is eltávolíthat, kizárólagosan

Sulgan András

nyitrai cipészmeisterre (Vármegye-utca 10. szám) elárúsítás végett átruháztam.

Tisztelettel

Weber J.

tyukszem-operateur Bécsből.

SULGAN ANDRÁS

— cipész-üzlete —

Nyitra, Vármegye-utca 10-ik szám alatt

készít és raktáron tart mindennemű és legjobb minőségű

lábbelieket

urak, hölgyek és gyermekek részére, izléses kiállításban, pontos kiszolgálás és jutányos árak mellett.

Az 1896-iki ezredéves, az 1897-iki hamburgi és az 1900-iki párisi világkiállításán kitüntetve.

Legfinomabb hegyi ojtvány-

Csemege

Szőlőt,

francia fajokban, édeset és szagosat.

5 kilós kosarakban

gondosan csomagolva minden posta-állomásra

mérsékelt áron szállítok,

valamint

üres szőlőkosarak

is nálam beszerezhetők.

PÉCS EDE

fűszer, csemege, bor és ásványvízkereskedő

Nyitra.

Teljesen ingyen!

Dr. Tóth János felső-zobori szőlőjében mintegy

300 szekér kő

a szálló kitisztítása céljából, teljesen ingyen átvehető. A kő egy rakáson van, közel az uthoz és igen könnyen megközelíthető. A kik az ajánlatra reflektálnak, forduljanak akár szóval, akár írásban lapunk szerkesztőségéhez.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

VAJDA J. butorgyári raktára

NYITRA, Párutca.

Olajfestményekben nagy választék a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. butorvásárló közönség becses figyelmébe ajánlom dús választéku, szilárd és modern stíli

háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezésekből álló raktáramat

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, minden versenyt kizáró olcsó árakon, ugyszintén

saját készítményü kárpitos butoraimat.

Szolid és pontos kiszolgálás biztosítatik. Kivánatra költségvetéssel és rajzokkal szívesen szolgálunk.

49—52.

Kiváló tisztelettel

VAJDA J.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

Szalon garnitúrák rendkívül jutányos áron kaphatók.

Szalon garnitúrák rendkívül jutányos áron kaphatók.

